

POLSKA LEKSYKOLOGRAFIA TERMINOLOGICZNA
Z KOMPONENTEM ROSYJSKIM Z DZIEDZINY
NAUK PRAWNYCH. BIBLIOGRAFIA SŁOWNIKÓW
WYDANYCH W LATACH 1803–2014

KATARZYNA WOJAN

Uniwersytet Gdański
Wydział Filologiczny
Pracownia Leksykograficzno-Bibliograficzna
Instytut Skandynawistyki i Lingwistyki Stosowanej
Katedra Skandynawistyki, Pracownia Języka, Kultury i Gospodarki Finlandii
Neofilologia, ul. Wita Stwosza 51, 80-308 Gdańsk, Polska
e-mail: finkw@univ.gda.pl
(nadesłano 21.06.2015; zaakceptowano 11.08.2015)

Abstract

**Polish terminological lexicography
in the field of legal science including a Russian component.
A bibliography of dictionaries published between 1803-2014.**

The article contains a list of 126 legal lexicographical items (each including the Russian language), published in Poland during the years 1803–2014. The bibliography is composed in chronological order. The purpose of the article is to present the richness of terminography written by Polish specialists.

The material in question has been excerpted and catalogued on the basis of bibliographical sources, scientific publications, publishing and library catalogues available at the time. The fact that so much bibliographical material has been collected proves that for publishers Russian is still a prestigious language, which enjoys a high social and communicative status.

The bibliography exemplifies editorial dynamics and welcoming attitude towards the Russian language on the part of national publishers agencies and scientific centers.

Key words

Bibliography, bilingual lexicography, dictionary, jurisprudence, legal lexicography, multilingual lexicography, Polish language, Russian language, terminography.

Резюме

Польская терминологическая лексикография в области права и юридических дисциплин с русским языковым компонентом. Библиография словарей, изданных в 1803–2014 годах

Настоящая статья представляет собой библиографический перечень 126 лексикографических изданий по правоведению и юридическим дисциплинам, изданных в Польше в 1803–2014 гг., языковым компонентом которых является *русский*. Главная цель работы экспонировать богатство терминографических работ, составленных польскими специалистами.

Материал к библиографии собран и каталогизирован на основе библиографических источников, научных трудов, подписных каталогов и каталогов научных библиотек. Составление такого обширного библиографического перечня свидетельствует, несомненно, о том, что русский язык все время относится к группе престижных языков с высоким общественно-коммуникационным статусом, значимых в межкультурных контактах.

Настоящая библиография отражает издательскую динамику в Польше и открытость на русский язык.

Ключевые слова

Библиография, польский язык, русский язык, словарь, переводческая лексикография, правоведение, терминологическая лексикография, юридические дисциплины.

Wprowadzenie

Leksykografia terminologiczna stanowi ważną gałąź leksykografii. Ma ona charakter normalizujący i wysoce użytkowy (praktyczny). W ostatnich dziesięcioleciach tendencja do opracowywania i edytowania słowników o wysokim stopniu wyspecjalizowania zaznacza się coraz wyraźniej; fakt ten dotyczy zarówno terminografii jednojęzycznej, jak i przekładowej (dwu- i wielojęzycznej)¹. Wyznacznikiem tej dynamiki jest konkretne zapotrzebowanie współczesnego odbiorcy — wszechstronnie wykształ-

¹ Zob. K. Wojan. *Język angielski w polskiej leksykografii. Słowniki przekładowe lingwistyczne i encyklopedyczne wydane w latach 1782–2012*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2013; K. Wojan. *Język angielski w polskiej leksykografii. Słowniki przekładowe terminologiczne wydane w latach 1782–2012*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2014.

conego i dostrzegającego konieczność poszerzenia swych kompetencji zawodowych. Szczególnego pietyzmu wymagają takie sfery działalności, jak wymiana handlowa, zagadnienia prawno-administracyjne, technologie, relacje dotyczące strategii i techniki wojskowej, wymiana myśli naukowej i kulturowej. Ewolucyjny rozwój linii leksykografii służącej luminarzom nauki i kultury jest konsekwencją progresu dorobku intelektualnego cywilizacji, a zwłaszcza kontaktów międzynarodowych i wzajemnego transferu dorobku myśli².

Bibliografie słowników stanowią istotne narzędzie pracy historyka i krytyka leksykografii. Pozwalają one na obiektywną analityczną ocenę ilościową i jakościową słownictwa w poszczególnych okresach jego rozwoju, na wieloaspektową analizę deskryptywną jego zasadniczych działów, stanowią bazę wyjściową w komparatystyce leksykograficznej. Dotychczas ukazały się cztery bibliografie (w układzie chronologicznym i tematycznym) z zakresu leksykografii polskiej, której element stanowi język rosyjski, w opracowaniu Katarzyny Wojan³ i Doroty Szuper-Jakubiuk⁴. Wcześniej dział leksykograficzny z językiem rosyjskim w swym zestawieniu bibliograficznym słowników wyróżniali: Ryszard Kazimierz Lewański⁵ i Piotr Grzegorzczuk⁶. Informacje na temat konkretnych pozycji słownikarskich udostępniają też liczne publikacje bibliograficzne, niegdyś regularnie przygotowywane przez wydawnictwa państwowe, w pierwszym rzędzie przez redakcję Wydawnictw Naukowo-Technicznych⁷, a także

² K. Wojan. *Język angielski w polskiej leksykografii. Słowniki przekładowe lingwistyczne...*, s. 5.

³ K. Wojan. *Język rosyjski w polskiej leksykografii przekładowej. Bibliografia słowników za lata 1795–2005*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2006; K. Wojan. *Bibliografia polsko-rosyjskich i rosyjsko-polskich słowników przekładowych za lata 1990–2005 w układzie chronologicznym*. „Przegląd Rusycystyczny” 2006, z. 1 (113), s. 65–80; K. Wojan. *Z polskiej leksykografii przekładowej. Bibliografia słowników z językiem rosyjskim za lata 2005–2011 w układzie chronologicznym*. „Przegląd Rusycystyczny” 2013, z. 1 (141), s. 133–159.

⁴ D. Szuper-Jakubiuk. *Bibliografia słowników przekładowych handlowych i okołohandlowych (język polski, rosyjski, ukraiński) za lata 1990–2010 w układzie chronologicznym*. „Linguodidactica” 2010. T. XIV. Białystok, s. 243–250. [Online] <http://pbc.biaman.pl/Content/30182/%C5%9Brodtek_Linguodid_XIV.pdf> (11.05.2015).

⁵ Lewański R.C. *A bibliography of Slavic dictionaries*. Vol. 3: *Russian*. New York: New York Public Library, 1963 (wyd. 2 popr.: Bolonia 1972).

⁶ P. Grzegorzczuk. *Index lexicorum Poloniae. Bibliografia słowników polskich*. Warszawa: PWN, 1967.

⁷ M.in. *Słowniki techniczne. Książki do nauki języków obcych dla techników. Katalog 1949–1964*. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1964; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Chińskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Rumuńskiej Republice Ludowej, Socjalistycznej Federacyjnej Republice Jugosławii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich*. T. 1: 1945–1961. Red. E. Głowacka, D. Rymśza-Zalewska, I. Siedlecka. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1965; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej...* T. 2: 1962–1964. Red. E. Głowacka, D. Rymśza-Zalewska, I. Siedlecka. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1968; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej...* T. 3: 1965–1966. Red. E. Głowacka, D. Rymśza-Zalewska, I. Siedlecka. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1969; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej...* T. 4: 1967–1968. Red. E. Głowacka, D. Rymśza-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1970; *Bibliografia słowników*

katalogi wydawnicze Wiedzy Powszechnej. Nowy kierunek w leksykografii polskiej wyznaczył Jan Wawrzyńczyk, który wydał szereg słowników leksykalno-bibliograficznych poświęconych językoznawstwu rosyjskiemu⁸.

Za granicą bibliografistyką słownikarską ukierunkowaną na język rosyjski zajmuje się m.in. Wołodymyr Dubiczynski⁹, ukraiński leksykolog i leksykograf. W świecie ukazało się wiele odrębnych pozycji książkowych zawierających bibliografię słowników rosyjskich. Do takich należą prace Mikhaïla Saringuljana¹⁰, Michała Fedora¹¹, Yrjö Aava¹² i in. Ponadto wykazy słowników reprezentujących różne obszary leksykografii

wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej... T. 5: 1969–1970. Red. E. Głowacka, D. Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1972; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej...* T. 6: 1971–1972. Red. E. Głowacka, D. Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1974; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej...* T. 7: 1973–1974. Red. M. Boratyn, D. Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1976; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej...* T. 8: 1975–1976. Red. M. Boratyn, D. Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1978; *Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej...* T. 9: 1977–1978. Red. M. Boratyn, D. Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1981.

⁸ Zob. J. Wawrzyńczyk. *Przewodnik bibliograficzno-leksykalny po współczesnym językoznawstwie rosyjskim*. Preprint. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1994; J. Wawrzyńczyk. *Współczesne językoznawstwo rosyjskie, polskie, ogólne. Słownik bibliograficzny*. Z. 1–2. Łódź: Katedra Literatury i Kultury Rosyjskiej — Warszawa: Instytut Lingwistyki Stosowanej, Uniwersytet Warszawski, 2002; J. Wawrzyńczyk, E. Małek. *Z materiałów do słownika bibliograficznego języka rosyjskiego. Terminologia lingwistyczna, wybrane terminy wiedzy o kulturze i literaturze, hapaks legomena*. Seria Semiosis Lexicographica. Vol. 16. Warszawa: Instytut Lingwistyki Stosowanej, Uniwersytet Warszawski, 2004; J. Wawrzyńczyk, E. Małek. *Mały słownik bibliograficzny języka rosyjskiego*. T. 1: A–O. Seria Semiosis Lexicographica. Vol. 55. Warszawa: Bel Studio, 2010; J. Wawrzyńczyk, E. Małek. *Mały słownik bibliograficzny języka rosyjskiego*. T. 2: П–Я. Warszawa: Bel Studio, 2012; J. Wawrzyńczyk, E. Małek. *Русская лексика. Библиографические характеристики*. Z. 1: А–Бар. Warszawa 2014: Mila Hoshi. [Online] <<https://www.academia.edu/9730772>> (10.02.2105). J. Wawrzyńczyk, E. Małek. *Русская лексика. Библиографические характеристики*. Z. 2: Бас–Глаз. Warszawa 2014: Mila Hoshi. [Online] <<http://www.academia.edu/9796346>> (10.02.2105); J. Wawrzyńczyk, E. Małek. *Русская лексика. Библиографические характеристики*. Z. 3: Глай–Иж. Warszawa 2014: Mila Hoshi.

Ten dział leksykografii zaczęła rozwijać także Wojan — zob. K. Wojan. *Język potoczny w polskiej lingwistyce. Materiały do Przewodnika leksykalno-bibliograficznego*. [W:] „Mówimy jak mówimy...” *Gdzie ukryta jest potoczność?* Red. M. Grabska, Ż. Śladkiewicz. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2015, s. 43–83 [Praca zawiera dział *Rusycystyka*, s. 80–82].

⁹ M.in. В.В. Дубичинский, А.Н. Самойлов. *Словари русского языка. Учебное пособие*. Харьков: Международный славянский университет — Харьковское лексикографическое общество, 2006.

¹⁰ *Англо-русский библиотечно-библиографический словарь (English Russian dictionary of library and bibliographical terms)*. Сост. М.Х. Сарингулян. Под ред. П.Х. Кананова и В.В. Попова. Москва: Издательство Всесоюзной книжной палаты, 1958.

¹¹ M. Fedor. *Rusko-slovenský, slovensko-ruský knihovnícky a bibliografický slovník*. Martin: Matica slovenská, 1960.

¹² Y. Aav. *Russian dictionaries. Dictionaries und glossaries printed in Russia 1627–1917*. Seria Bibliotheca Slavica, 10. Zug Switz.: Inter Documentation Co. AG, 1977.

rosyjskiej — jednojęzycznej, przekładowej i encyklopedycznej¹³ — zamieszczone bywają na łamach uznanych czasopism językoznawczych.

Najlepiej opracowane pod względem analityczno-bibliograficznym jest w mojej ocenie słownikarstwo polsko-angielskie¹⁴. W ostatnich latach książkowe bibliografie słowników z językiem angielskim wydali: Tadeusz Piotrowski¹⁵, Marek Łukasik¹⁶ i Katarzyna Wojan — autorka obszernego dwutomowego dzieła¹⁷. Niewielki, liczący 30 pozycji, wykaz bibliograficzny słowników informatycznych angielsko-polskich zamieścił online Marcin Miłkowski¹⁸. Wprawdzie słowniki rejestrowane są w katalogach bibliotecznych, od pewnego czasu udostępniające online dane o nich, jednak katalogi te charakteryzuje wciąż jeszcze duży stopień rozproszenia, co wiąże się z brakiem możliwości uzyskania przy pomocy dowolnej wyszukiwarki pełnego wykazu prac leksykograficznych z danej dziedziny.

Zawartość zbioru leksykograficznego

Prezentowany wykaz słowników mieści w sobie maksymalnie obszerny, a pod względem rzeczowym wysoce zróżnicowany zbiór 126 pozycji leksykograficznych, na którego zawartość składają się chronologicznie usystematyzowane prace polskich autorów z zakresu szeroko pojmowanej terminografii prawnej i prawniczej (*legal lexicography*), której element stanowi język rosyjski. Obejmuje on leksykę terminologiczną z zakresu prawa administracyjnego (administratywistyki), prawa budowlanego, prawa celnego, prawa górniczego, prawa kanonicznego, prawa karnego (karnistyki), prawa konstytucyjnego (konstytucjonalistyki), prawa medycznego, prawa międzynarodowego (internacjonalistyki), prawa podatkowego, prawa procesowego (procesualistyki), prawa wojskowego, a także terminy z kręgu nauk pomocniczych prawoznawstwa (jurysprudencji), takich jak kryminalistyka, medycyna sądowa, nauki penalne.

¹³ Zob. np. *Русские энциклопедии и энциклопедические словари. Библиографический указатель*. Сост. С.И. Болтачева и др. Москва: Русская энциклопедия, 1992.

¹⁴ Stwierdzenie w oparciu o dane uzyskane w wyniku prowadzenia badań własnych (własna baza danych — KW, stan z dnia 11.06.2015).

¹⁵ T. Piotrowski. *Słowniki angielsko-polskie i polsko-angielskie w dobie najnowszej. Próba analizy bibliograficznej*. [W:] *Nie bez znaczenia... Prace ofiarowane Profesorowi Zygmuntowi Saloniemu z okazji jubileuszu 15 000 dni pracy naukowej*. Red. W. Gruszczyński et al. Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2001, s. 203–210; T. Piotrowski. *Bibliografia słowników z angielskim i polskim*. [Online] <<http://www.tadeuszpiotrowski.neostrada.pl/bibdic.htm>> (20.05.2006).

¹⁶ M. Łukasik. *Angielsko-polskie i polsko-angielskie słowniki specjalistyczne (1990–2006). Analiza terminograficzna*. Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego, 2007.

¹⁷ K. Wojan. *Język angielski w polskiej leksykografii. Słowniki przekładowe lingwistyczne i encyklopedyczne wydane w latach 1782–2012*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2013; K. Wojan. *Język angielski w polskiej leksykografii. Słowniki przekładowe terminologiczne wydane w latach 1782–2012*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2014.

¹⁸ M. Miłkowski. *Słowniki informatyczne po polsku. Bibliografia*. [W:] Portal „Language // Język”. 17.08.2012, godz. 18:24. [Online] <<http://marcinmilkowski.pl/pl/tumaczenie-mainmenu-28/24-sowniki-informatyczne-po-polsku-bibliografia>> (11.06.2015).

Zawarte w prezentowanym spisie pozycje leksykograficzne wydane zostały głównie na terenach Rzeczypospolitej, jednakże sporadycznie także za granicą, bądź też w edycji z zagranicznymi wydawcami, w latach 1803–2014. Przyjęcie w niniejszej bibliografii zasady konsekwentnego porządkowania chronologicznego tytułów i wydań ułatwia możliwie przejrzysty wgląd czytelnika w zasób i stan polskiego słownictwa dla interesującego przedziału czasowego.

Pojęcie słownik w przedkładanej pracy oznacza „zbiór uporządkowany materiału leksykograficznego”¹⁹, w związku z czym niniejszy przegląd obejmuje typologicznie zróżnicowane opracowania słownikarskie: od lingwistycznych po encyklopedyczne.

Trzon opracowanego wykazu bibliograficznego stanowią pozycje leksykograficzne o charakterze przekładowym, czyli dwujęzyczne i wielojęzyczne słowniki terminologiczne. Obejmuje on dzieła zarówno samodzielne, jak i będące dodatkiem do innych prac niemających charakteru stricte słownikarskiego (słowniczkę załącznikowe do podręczników, wykazy nazw organów administracji itp.). Do spisu bibliografii włączono opracowania zawierające znaczące, obszerne indeksy terminów dziedzinowych, glosariusze, glosy. Niewielką część zbioru stanowią wybrane pozycje encyklopedyczne, np. *Encyklopedia spraw międzynarodowych i ONZ* Edmunda Jana Osmańczyka (1974) oraz dokumentacyjne, np. *Historia Kościoła Rzymskokatolickiego w Rosji i Polsce w dokumentach archiwów, bibliotek i muzeów Sankt Petersburga. Zarys-przewodnik (История Римско-католической Церкви в России и Польше в документах архивов, библиотек и музеев Санкт-Петербурга)* pod red. Krzysztofa Pożarskiego (2000), tablice porównawcze, np. *Сравнительныя таблицы всехъ известныхъ монетъ, весовъ и меръ, приведенныхъ к монетамъ, весамъ и мерамъ российскимъ, новымъ французскимъ и польскимъ (Tablice porównawcze wszystkich wiadomych monet, wag i miar, wyrachowanych na monety, wagi i miary nowe francuskie, nowe polskie i rosyjskie)* Edwarda Tomasza Massalskiego (1834), tabele synoptyczne, np. *Synoptyczna tabella rang i stopni rosyjskich: wojskowych, cywilnych i duchownych* Piotra Dubrowskiego (1847).

Poniższy spis otwiera *Dыкцыонарь, czyli słownik praw rosyjskich* z 1803 roku wydany w Połocku. Drugim słownikiem jest *Ручной словарь или Краткое содержание Польскихъ и Литовскихъ законовъ. Служащихъ руководствомъ въ судебныхъ тяжбахъ всякаго рода, собранныхъ для употребления въ присутственныхъ местахъ и для пользы частныхъ обывателей Коронныхъ и Литовскихъ провинцій* I. Buczyńskiego, przekład rosyjski polskiej pracy opublikowany w 1810 roku w Petersburgu. Chronologicznie trzecim opracowaniem są *Wypisy rossyjskie, wydanie trzecie, poprawne, pomnożone prawidłami grammatycznemi, pisownią, iloczasem i prozodyą wierszów rossyjskich i wiadomością o rangach i tytułach urzędników państwa, oraz miarach, wagach i monecie w Rosyi używanych, na końcu słownik rossyjsko-polski w tey xiążce znadujących się Piotra Ostrowskiego*, wydrukowane w 1823 roku w Wilnie. Za właściwy słownik terminologiczny z dziedziny prawa uznać można dopiero *Słownik podręczny prawniczy polsko-rosyjski* Andrzeja Wigury wydany w 1832 roku w Berdyczowie. Kolejną wczesną publikacją tematyczną stanowi *Krótki słownik polsko-rosyjski do używania w czynnościach sądowych i prawnych* Johanna Adolfa Erdmanna

¹⁹ P. Grzegorzcyk. *Index lexicorum Poloniae...*, s. 10.

Schmidta z 1834 roku. Trzydzieści lat później — w 1847 roku — ukazał się *Słownik polsko-rosyjski, administracyjny i sądowy* znanego polonifila i leksykografa Piotra Dubrowskiego.

W zbiorze uwzględniono pozycje, w których elementem opisu słownikowego są inne języki, m.in. łacina jako język wyjściowy w pracy *Латинско-русский словарь к источникам римского права* Teodora Dydyńskiego z 1890 roku (Warszawa). Zgromadzono tu także opracowania wielojęzyczne, takie jak *Polsko-rosyjsko-ukraiński słownik języka oficjalno-urzędowego* Michaiła Aleksiejenki wydany w 2002 roku w Szczecinie i *Польсько-українсько-російський словник юридичної термінології* Igora Jacenki opublikowany w 2007 roku w Kijowie. Warto byłoby wymienić też wielojęzyczny słowniczek, którego językiem wyjściowym jest esperanto — *Seplingva kongresfaka terminareto* opracowany w 1958 roku przez czołowych polskich esperantystów — Jerzego Gruma i Andrzeja Pettyna.

W wykazie nie pominięto leksykografii mowy Gułagu, której dokumentalistą był polsko-francuski językoznawca i pisarz Jacques François Rossi (1909–2004; ur. jako Franz Xaver Heyman, pol. Jacek Franciszek Rossi). Jego najślynniejszym dziełem jest wydana po rosyjsku w 1987 roku w Londynie encyklopedia i słownik mowy Gułagu — *Справочник по ГУЛагу. Исторический словарь советских пенитенциарных институций и терминов, связанных с принудительным трудом*. Dzieło owo zostało przetłumaczone na wiele języków, m.in. na japoński, co wydatnie pomnaża jego wartość.

Podstawa katalogowania pozycji słownikarskich

Materiał faktograficzny został wyekscerpowany z dostępnych źródeł bibliograficznych, publikacji naukowych (w postaci monografii, artykułów naukowych, recenzji etc.), katalogów bibliotecznych i wydawniczych, zarówno w wersji papierowej, jak i w formie elektronicznego dokumentu sieciowego. Kolejnym krokiem było poddanie analizie merytorycznej zgromadzonych zbiorów, wyselekcjonowanie właściwych opracowań leksykograficznych z językiem rosyjskim, usystematyzowanie zebranego materiału poprzez wprowadzenie układu chronologicznego. Po autorskim skatalogowaniu opisów bibliotecznych przynależnych właściwym publikacjom, wielokrotnie przeprowadzano ich weryfikację, mającą na celu wyeliminowanie różnego rodzaju błędów (rzeczowych, graficznych, wreszcie klasyfikacyjnych) oraz dokonanie niezbędnych uzupełnień. Na bieżąco aktualizowano też stworzoną siatkę bibliograficzną.

Autorka dotarła do większości pozycji osobiście drogą kwerend bibliotecznych, dokonując analizy treści poszczególnych opracowań. Zapoznanie się z licznymi pozycjami było możliwe również dzięki wyszukiwarce Google Book Search. Część niniejszego rejestru oparta jest jednak — siłą rzeczy — na upowszechnionych opisach bibliograficznych i wydawniczych, zebranych w trakcie poszukiwań. Podczas kwerend bibliotecznych dokładnie zapoznano się z zawartością bibliotek internetowych oraz katalogów bibliotek naukowych zarówno polskich, jak i zagranicznych. W tym celu wykorzystano elektroniczną bazę NUKAT, tj. katalog centralny polskich bibliotek na-

ukowych i akademickich, katalog WorldCat, katalog on line Biblioteki Narodowej, katalogi biblioteczne różnych profilowanych uczelni wyższych.

Podczas przygotowywania niniejszej bibliografii do publikacji stosowano poniższe zasady. W procesie konfigurowania wykazu zachowano porządek chronologiczny, co oznacza, iż pozycje słownikarskie pogrupowano według roku ich wydania. W poszczególnych odcinkach czasowych publikacje uszeregowano alfabetycznie według nazwisk autorów, a w przypadku opracowań zbiorowych według tytułów — w obu przypadkach zgodnie z kolejnością liter alfabetu polskiego. Nazwiska redaktorów, jak również osób uczestniczących w procesie opracowywania haseł słownikowych, podaje się po tytule dzieła. W przypadku pozycji sygnowanych nazwiskiem autora po nazwisku umieszczono pełne imię (imiona). W odniesieniu do prac zbiorowych imię redaktora (redaktorów) i autorów haseł umieszczono przed nazwiskiem. Tytuły pozycji drukowanych w alfabetach innych aniżeli łańciski (oprócz cyrylicy) podaje się w zapisie transkrypcji, jaka ma zastosowanie w procedurze katalogowania bibliotecznego. W miejscu opisu bibliograficznego zamieszczono nazwę wydawcy, instytucji wydawniczej lub jej oddziału. W adresie bibliograficznym uwzględniono również kolejność wydania, nazwę serii i — każdorazowo — liczbę stron (z wyjątkiem niektórych publikacji w wersji elektronicznej online). Po adresie bibliograficznym, zwykle w nawiasach kwadratowych, umieszcza się informacje dodatkowe dotyczące zamieszczonego w publikacji indeksu rzeczowego, języków przekładu, przeznaczeniu pracy, tytułu okładkowego, zapisów dodatkowych na stronach przytytułowych, informacje o innym tytule pierwszego / poprzedniego bądź oryginału wydania, jak też adnotacje informujące o przeznaczeniu (typie) publikacji dla określonego odbiorcy. W przypadku występowania ekwiwalentnego tytułu (tytułów) innojęzycznego przytacza się obydwie, bądź równoległe. W niektórych wypadkach w nawiasach kwadratowych przed adresem bibliograficznym podaje się nazwisko właściwe autora bądź jego zapis polskojęzyczny, jeśli w oryginale występuje zapis cyrylicy.

Sporządzony wykaz bibliograficzny słowników ma charakter użytkowy — z założenia winien służyć jako przydatne, aktualne i łatwo dostępne informatorium. Korzystać z niego mogą nie tylko uczeni, leksykografowie, ale też osoby doskonalące swe kompetencje językowe oraz tłumacze tekstów specjalistycznych.

Chronologiczny wykaz bibliograficzny pozycji terminograficznych z dziedziny nauk prawnych i prawniczych, wydanych w latach 1803–2014

1803

Dykcjonarz, czyli słownik praw rosyjskich. Połock 1803.

1810

[Buczynski I.] Бучинский И. *Ручной словарь или Краткое содержание Польскихъ и Литовскихъ законовъ. Служащихъ руководствомъ въ судебныхъ тяжбахъ всякаго рода, собранныхъ для*

употребления въ присутственных местахъ и для пользы частныхъ обывателей Коронныхъ и Литовскихъ провинцій. Переводъ съ Польскаго. Въ Санкт-Петербурге: при Сенатской Типографіи, 1810, ss. [2], XV, 382, [5].

1823

Ostrowski Piotr Fiodorowicz. *Wypisy rossyyskie, wydanie trzecie, poprawne, pomnożone prawidłami grammatycznemi, pisownią, iloczasem i prozodyą wierszów rossyyskich i wiadomością o rangach i tytułach urzędników państwa, oraz miarach, wagach i monecie w Rossyi używanych, na końcu słownik rossyysko-polski w tey xiążce znadujących się.* Wilno: Nakładem i drukiem Józefa Zawadzkiego typografa Imperatorskiego Uniwersytetu, 1823, ss. 60, 196.

1826

Ostrowski Piotr Fiodorowicz. *Wypisy rossyyskie, wydanie 4 poprawne, pomnożone prawidłami grammatycznemi, pisownią, iloczasem, prozodyą wierszów rossyyskich i wiadomością o rangach i tytułach urzędników państwa, oraz miarach, wagach i monecie w Rossyi używanych, na końcu słownik rossyysko-polski wyrazów w tey xiążce znajdujących się.* Przez P.O. Wilno: J. Zawadzki własnym nakładem, 1826, ss. [4] 196.

1830

[Lewicki Józef] Левицький Йосип. *Приручный словарь славено-польскій, или Собрание речений славенскихъ неудобъ разумѣльныхъ, обрѣтающихся въ книгахъ церковныхъ, на языкъ польскій толкованныхъ = Słownik słowiańsko-polski zawierający w sobie mniej teraz zrozumiałe, w księgach cerkiewnych i do nabożeństwa służących znajdujące się słowa, dla użytku duchowieństwa, wyznawców obrządku grecko-katolickiego, miłośników starożytnego języka słowiańskiego.* Lwów: drukiem i nakładem Instytutu Stauropigialnego, 1830, ss. [8], 147 [Ok. 6000 słów, od *абіе* do *Вссѡнѣ*].

1832

Wigura Andrzej. *Słownik podręczny prawniczy polsko-rosyjski.* Berdyczów 1832.

1834

[Massalski Edward Tomasz, ps. Artur Odrowąż Kamiński]. *Сравнительныя таблицы всехъ известныхъ монетъ, весовъ и меръ, приведенныхъ к монетамъ, весамъ и мерамъ российскимъ, новымъ французскимъ и польскимъ = Tablice porównawcze wszystkich wiadomych monet, wag i miar, wyrachowanych na monety, wagi i miary nowe francuskie, nowe polskie i rossijskie.* Составленныя магистромъ правъ и философіи Фомою Массальским. Санкт-Петербургъ: Въ Типографіи Карла Крайя, 1834, ss. [4], 116.

Schmidt Johann Adolf Erdmann. *Krótki słownik polsko-rosyjski do używania w czynnościach sądowych i prawnych.* Wrocław: W.B. Korn, 1834.

1847

Dubrowski Piotr Pawłowicz. *Słownik polsko-rosyjski, administracyjny i sądowy, zawierający: 1. Wyrażenia prawnicze i administracyjne; 2. Nazwy techniczne w budownictwie, górnictwie, hydraulicie i.t.p.; 3. Imiona chrzestne; 4. Synoptyczną tabellę rang i stopni rossyjskich: wojskowych, cywilnych i duchownych.* Warszawa: w Drukarni J. Glücksberga, 1847, ss. XI, [1], 258, [1].

1849

Zamiana miar i wag polskich na rossyjskie i rossyjskich na polskie. Oprac. i ułożył S. Bakka, kom. u H. Natansona. Warszawa: Drukarnia Józefa Ungera, 1849, ss. 45.

1850

Waga Antoni. *Nazwiska monet u różnych narodów i w różnych wiekach używane, abecadłowo spisane i objaśnione przybliżonem porównaniem z dzisiejszemi pieniędzmi polskimi.* Warszawa: S. Orgelbrand, 1850, ss. 113, [4].

1860

Ostrowski Piotr Fiodorowicz. *Wypisy rossyjskie, wydanie 7, pomn. prawidłami gramatycznymi, pisownią, iloczasetem, prozodyą wierszów rossyjskich i wiadomością o rangach i tytułach urzędników państwa, oraz miarach, wagach i monecie w Rossyi używanych, na końcu słownik rossyjsko-polski wyrazów w tey xiążce znajdujących się.* Przez P.O. Wilno: J. Zawadzki własnym nakładem, 1860, ss. 263.

1867

Czepliński Floryan. *Słownik Polsko-Rossyjski administracyjno-sądowo-techniczny, z tabelą synoptryczną rang i stopni rossyjskich = Словарь польско-русский административно-судебно-технический, с синоптической таблицей Российских чинов и степеней.* Ułożył tłumacz Banku Polskiego... Warszawa: Skład główny M. Orgelbranda. Drukarnia I. Krokoszyńskiego, 1867, ss. [4], 627, 1, IV, k. tabl. 1.

Dubrowski Piotr Pawłowicz. *Słownik polsko-ruski, administracyjny i sądowy.* Wyd. 2 popr. Warszawa: W. Istomin, 1867, ss. XV, [1], 398, [2].

Szlezygier Józef. *Podręczny polsko-ruski słownik z zastosowaniem do potrzeby urzędników ułożył... = Ручной польско-русский словарь применительно к пользе чиновников составил...* Warszawa: Drukarnia S. Ginsa, 1867, ss. 439.

1873

Czepliński Floryan. *Słownik Polsko-Rossyjski administracyjno-sądowo-techniczny, z tabelą synoptryczną rang i stopni rossyjskich = Словарь польско-русский административно-судебно-технический, с синоптической таблицей Российских чинов и степеней.* Część 1. Ułożył tłumacz Banku Polskiego... Wyd. 2, znacznie powiększ., szczególnie pod względem prawnym. Warszawa: Drukarnia Goldmana, 1873, ss. [4], 380.

Czepliński Floryan. *Słownik Polsko-Rossyjski administracyjno-sądowo-techniczny, z tabelą synoptryczną rang i stopni rossyjskich = Словарь польско-русский административно-судебно-технический, с синоптической таблицей Российских чинов и степеней.* Część 2. Ułożył tłumacz Banku Polskiego... Wyd. 2, znacznie powiększ., szczególnie pod względem prawnym. Warszawa: Drukarnia Gazety Anons., 1873, ss. 432.

1884

Czepliński Floryan. *Słownik Polsko-Rossyjski administracyjno-sądowo-techniczny, z tabelą synoptryczną rang i stopni rossyjskich = Словарь польско-русский административно-судебно-технический, с синоптической таблицей Российских чинов и степеней.* Część 1. Ułożył tłumacz Banku Polskiego... Warszawa: Drukarnia Goldmana, 1884, ss. [4], 380.

Czepliński Floryan. *Słownik Polsko-Rossyjski administracyjno-sądowo-techniczny, z tabelą synoptryczną rang i stopni rossyjskich = Словарь польско-русский административно-судебно-*

технический, с синонимической таблицей Российских чинов и степеней. Część 2. Ułożył tłumacz Banku Polskiego... Warszawa: Drukarnia Gazety Anons., 1884, ss. 432.

1890

[Dydyński Teodor] Дыдынский Федор. *Латинско-русский словарь к источникам римского права.* Варшава: Типография Марии Земкевич [Marii Ziemkiewicz], 1890, ss. [2], IV, [2], 571, [2].

1906

Śląski Bolesław. *Słownik rosyjsko-polski administracyjno-prawniczy obejmujący wyrażenia z zakresu prawa cywilnego, handlowego, karnego i administracyjnego, tudzież medycyny sądowej.* Warszawa: J. Fiszer, 1906, ss. 56.

1909

[Michajłowski I.N.]. *Польско-русский словарь тайного языка уголовных преступниковъ, сигналы ихъ платкомъ, телеграфъ.* Собралъ и составилъ И.Н. Михайловкій. Плоцкъ: Типография Ф. Паули, 1909, ss. 76.

1917

Słownik wojskowy rosyjsko-polski i polsko-rosyjski. Część 1: (oparta na przepisach szyków piechoty, służby polowej, wewnętrznej, garnizonowej i dyscypliny wojskowej). Red. Henryk Bagiński. Biblioteka Wiadomości Wojskowych, nr 16. Mińsk: Towarzystwo Polskiej Wiedzy Wojskowej — Warszawa: Zjednoczenie, 1917, ss. 53.

1924

Dokładny rosyjsko-polski słownik prawniczo-administracyjny. Ułożył Juljusz Kozłowski przy współudziale Wincentego Łuczyńskiego. Wilno: L. Chomiński, 1924, ss. 164, [4].

1925

Prawo handlowe b. dzielnicy rosyjskiej, austriackiej i pruskiej. Nowe prawo wekslowe i czekowe. Oprac. Jan Namitkiewicz, Encyklopedia prawa obowiązującego w Polsce. Praca zbiorowa z udziałem profesorów uniwersytetów polskich. Pod red. Peretiatkowicza. Część 4. Poznań: Fiszer i Majewski — Kraków: Drukarnia Narodowa, 1925, ss. 138.

1945

Słownik komend artyleryjskich (wyciąg z „Regulaminu Służby Polowej Artylerii”). Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego. Warszawa: Wojskowy Instytut Naukowo-Wydawniczy, 1945, ss. [10] [Tekst równoległy polski i rosyjski].

1958

S.A. *Seplingva kongresfaka terminareto.* Kompil. Roman Dobrzyński, Jerzy Grum, Andrzej Pettyn. Varsovio: Pola Esperanta-Asocio, 1958, ss. 20 [Słowniczek najczęstszych terminów stosowanych na międzynarodowych zebraniach organizacji pozarządowych w językach: esperanto, angielskim, francuskim, niemieckim, włoskim, polskim, rosyjskim].

1960

Rosyjsko-polski słownik prawniczy. Oprac. Józef Nawrocki et al. Red. Józef Litwin. Warszawa: Wydawnictwo Prawnicze, 1960, ss. 449, [1].

1966

Sowjetsystem und demokratische Gesellschaft. Eine vergleichende Enzyklopädie. Bd. 1: *Abbildtheorie bis Diktatur des Proletariats.* Hrsg. von Claus Dieter Kernig, in Zsarb. mit Zbigniew K. Brzezinski et al. Freiburg: Herder, 1966, ss. XIX, szp. 1276, [2].

1968

Sowjetsystem und demokratische Gesellschaft. Eine vergleichende Enzyklopädie. Bd. 2: *Diplomatie bis Identität.* Hrsg. von Claus Dieter Kernig, in Zsarb. mit Zbigniew K. Brzezinski et al. Freiburg: Herder, 1968, ss. VIII, szp. 1336.

1969

Najberg Mieczysław, Lubert Jerzy. *Słownik górniczy. Znormalizowane nazwy i określenia.* Warszawa: Wydawnictwa Normalizacyjne, 1969, ss. 508 [Indeksy rosyjskie i angielskie].

Sowjetsystem und demokratische Gesellschaft. Eine vergleichende Enzyklopädie. Bd. 3: *Ideologie bis Leistung.* Hrsg. von Claus Dieter Kernig, in Zsarb. mit Zbigniew K. Brzezinski et al. Freiburg: Herder, 1969, ss. VIII, szp. 1418.

1971

Katalog norm zagranicznych i międzynarodowych zaleceń normalizacyjnych przetłumaczonych na język polski. Zesp. w składzie Irena Babińska et al. Warszawa: Wydawnictwa Normalizacyjne, 1971, ss. 199 [We wstępie: *Zasady tłumaczenia i rejestracji tłumaczeń norm i publikacji o charakterze normalizacyjnym uregulowane są Zarządzeniem nr 68 Prezesa Polskiego Komitetu Normalizacyjnego z dn. 23 czerwca 1965 r. obowiązującym od dnia 1 lipca 1965 r.*; tłum. z języków: angielskiego, niemieckiego, rosyjskiego, czeskiego, francuskiego, szwedzkiego, rumuńskiego, włoskiego, węgierskiego, holenderskiego, bułgarskiego, norweskiego, japońskiego, chorwackiego, serbskiego i portugalskiego].

Sowjetsystem und demokratische Gesellschaft. Eine vergleichende Enzyklopädie. Bd. 4: *Lenin bis Perio-disierung.* Hrsg. von Claus Dieter Kernig, in Zsarb. mit Zbigniew K. Brzezinski et al. Freiburg: Herder, 1971, ss. VIII, szp. 1160.

1972

Sowjetsystem und demokratische Gesellschaft. Eine vergleichende Enzyklopädie. Bd. 5: *Personenkult bis Sozialpsychologie.* Hrsg. von Claus Dieter Kernig, in Zsarb. mit Zbigniew K. Brzezinski et al. Freiburg: Herder, 1972, ss. VIII, szp. 1088.

Sowjetsystem und demokratische Gesellschaft. Eine vergleichende Enzyklopädie. Bd. 6: *Sozialrevolutionäre bis Zufall.* Hrsg. von Claus Dieter Kernig, in Zsarb. mit Zbigniew K. Brzezinski et al. Freiburg: Herder, 1972, ss. XXX, szp. 1218.

1973

Obcojęzyczny słownik prawniczy. Wersja robocza. 3: *Część polsko-rosyjska.* Red. nac. Ludwik Bar. Tłum. Jerzy Wiktorow. Warszawa: Polska Akademia Nauk. Instytut Nauk Prawnych. Zakład Dokumentacji i Informacji Naukowej, 1973, ss. 280 [Aneks do czasopisma „Przegląd Ustawodawstwa i Czasopism Prawniczych Socjalistycznych Krajów Europy”].

1974

Osmaczyk Edmund Jan. *Encyklopedia spraw międzynarodowych i ONZ = Encyclopaedia of International Affairs and the UN = Encyclopédie des affaires internationales et de l'ONU = Enciclopedia de asuntos internacionales y de la ONU = Энциклопедия международных дел и ООН.* Warszawa:

Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1974, ss. 1103 [Wstęp również w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, rosyjskim].

1975

Osmaćczyk Edmund Jan. *Encyklopedia spraw międzynarodowych i ONZ = Encyclopaedia of International Affairs and the UN = Encyclopédie des affaires internationales et de l'ONU = Enciclopedia de asuntos internacionales y de la ONU = Энциклопедия международных дел и ООН*. Wyd. 1. Dodruk. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1975, ss. 1103 [Wstęp również w języku angielskim, francuskim, hiszpańskim, rosyjskim].

1976

Osmaćczyk Edmund Jan. *Enciclopedia mundial de relaciones internacionales y Naciones Unidas = Encyclopedie mondiale des relations internationales et de l'ONU = World Encyclopaedia of International Relations and the UN = Энциклопедия международных дел и ООН*. Mexico: Sección de Obras de Política y Derecho, Fondo de Cultura Economica, 1976, ss. XXIII, 1236, [1] [Nazwy haseł oraz indeksy także w języku francuskim, angielskim i rosyjskim; treść haseł w języku hiszpańskim].

1982

Drozdowska Genowefa, Sztolberg Mirosława. *Język rosyjski dla prawników*. Seria Skrypty i Teksty Pomocnicze Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Wyd. 2. Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 1982, ss. 269 [*Словарь основных юридических оборотов: русско-польский словарь*, s. 211–267].

1983

Dajewska Czesława, Dajewski Witold J., Krakowska Elżbieta. *Słownik rosyjsko-polski i polsko-rosyjski do tekstów rosyjskich dla prawników*. Seria Skrypty Uniwersytetu Śląskiego, nr 332. Uniwersytet Śląski. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 1983, ss. 87.

1985

Drozdowska Genowefa, Sztolberg Mirosława. *Język rosyjski dla prawników*. Seria Skrypty i Teksty Pomocnicze Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Wyd. 3. Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 1985, ss. 269 [*Словарь основных юридических оборотов; русско-польский словарь*, s. 211–267].

1986

Lenkiewicz Zenon. *Słownictwo prawno-administracyjne w rosyjskich zabytkach piśmiennictwa kancelaryjnego XVI–XVII w.* Polska Akademia Nauk. Komitet Słowianoznawstwa. Seria Monografie Slawistyczne, nr 51. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1986, ss. 122 [Indeks].
Słownik prawniczy polsko-rosyjski = Польско-русский юридический словарь. Tłum. i red. Jerzy Wiktorow. Polska Akademia Nauk. Instytut Państwa i Prawa. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1986, ss. [10], 233.

1987

[Rossi Jacques] Росси Жак. *Справочник по ГУЛагу. Исторический словарь советских пенитенциарных институций и терминов, связанных с принудительным трудом. Предисловие Алена Безансона = A Historical Dictionary of Soviet Penitentiary Institutions and Terms Related to the Forced Labour Camps With a Preface by Alain Besançon*. London: Overseas Publications

Interchange, 1987, ss. 546 [Zawiera: *Именной указатель*, s. 534–542; *Тематический указатель*, s. 542–546.

1989

Lichtig Anna, Surowiec Jerzy, Trzcіński Janusz. *Słownik prawniczy rosyjsko-polski*. T. 1: A–O. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1989, ss. 418.

Lichtig Anna, Surowiec Jerzy, Trzcіński Janusz. *Słownik prawniczy rosyjsko-polski*. T. 2: П–Я. Wrocław: Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego, 1989, ss. [2], 419–817.

Rossi Jacques. *The Gulag Handbook. An Encyclopedia Dictionary of Soviet Penitentiary Institutions and Terms related to the Forced Labor Camps*. New York: Paragon House, 1989, ss. 610.

1990

Adamiak Teresa, Gajb Natalia. *Pomocnicze materiały leksykalne dla studentów Wydziału Prawa i Administracji. Część polsko-rosyjska i rosyjsko-polska*. Szczecin: Uniwersytet Szczeciński, 1990, ss. 248.

1991

[Rossi Jacques] Росси Жак. *Справочник по ГУЛАГу. В двух частях (= The Gulag handbook. A Historical Dictionary of Soviet Penitentiary Institutions and Terms Related to the Forced Labour Camps)*. Ч. 1. Текст проверен Натальей Горбаневской. Серия Преступление и наказание в мировой практике. Изд. 2, доп. Москва: Просвет, 1991, ss. 263.

[Rossi Jacques] Росси Жак. *Справочник по ГУЛАГу. В двух частях (= The Gulag handbook. A Historical Dictionary of Soviet Penitentiary Institutions and Terms Related to the Forced Labour Camps)*. Ч. 2. Текст проверен Натальей Горбаневской. Серия Преступление и наказание в мировой практике. Изд. 2, доп. Москва: Просвет, 1991, ss. 264–546.

1993

Czachorowski Józef, Wołczański Jerzy. *Nazwy, określenia i zwroty stosowane w procesach budowlanych: angielski, niemiecki, rosyjski, polski*. Zielona Góra: Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, 1993, ss. 365.

1994

Sztolberg-Bybluk Mirosława. *Podręczny słownik rosyjsko-polski i polsko-rosyjski terminów chrześcijańskich*. Seria Skrypty i Teksty Pomocnicze Uniwersytetu Mikołaja Kopernika. Toruń: Wydawnictwo Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 1994, ss. 131.

1995

Kaznowska Helena. *Na strażce prawoporzędka = Na strażce porządku prawnego. Wybór tekstów do nauki języka rosyjskiego*. Szczętno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 1995, ss. 234 [Rozmówki dla policjantów].

Mały leksykon ubezpieczeniowy. zebrał i oprac. Norbert Laskowski. Warszawa: „Edytor” na zlec. Fundacji „Blżej Europy”, 1995, ss. 123 [*Mały słownik ubezpieczeniowy polsko-niemiecko-angielsko-rosyjski*].

1996

Rossi Jacques. *Rāgeri kyōsei shūyōjo chūkai jiten* [ラーゲリ(強制収容所)註解事典 /]. Przeł. Gōsuke Uchimura, Tomokichi Kajiura, Kyōichi Asada. Tokyo: Keigado, 1996, ss. 281.

Rozmówki dla policjantów polsko-rosyjskie, polsko-angielskie Red. Wiesław Sadowski. Aut. Justyna Lodwich et al. Legionowo: Centrum Szkolenia Policji, Wydawnictwo, 1996, ss. 103, [3].

Słownik policyjnoprawniczy polsko-angielsko-francusko-niemiecko-rosyjski. Red. Grażyna Sostek, Grzegorz Ojcewicz. Aut. Mariola Bil et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 1996, ss. 315, [1].

Słownik procedur parlamentarnych = A Glossary of Parliamentary Procedure = Vocabulaire de procedure parlementaire = Wörterbuch der parlamentarischen Verfahren = Словарь парламентских процедур. Red. książki Romuald Szpor. Przygot. Jolanta Karolczak et al. Warszawa: Kancelaria Sejmu, Biuro Studiów i Ekspertyz, 1996, ss. 210.

1997

Bogdanowicz Elżbieta et al. *Leksykon terminologii prawniczej i ekonomicznej (polsko-rosyjski i rosyjsko-polski)*. Red. nauk. Jan Franciszek Nosowicz, Leonarda Dacewicz. Białystok: Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej Filii Uniwersytetu Warszawskiego, 1997, ss. 283.

Kaznowska Helena, Ojcewicz Grzegorz. *Polsko-rosyjski, rosyjsko-polski słownik interwencji policyjnych (z suplementem argot)*. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 1997, ss. 200.

Kody kreskowe. Wymagania dotyczące symboliki „EAN/UPC” PN-EN-797+AC = Bar Coding. Symbology Specifications „EAN/UPC” = Codes à barres. Spécifications des symbolologies „EAN/UPC” = Strichcodierung. Symbologiespezifikationen „EAN/UPC” = Стриховой код. Требования к обозначениям „EAN/UPC”. Warszawa: Polski Komitet Normalizacyjny, 1997, ss. 33 [Niniejsza norma jest tłumaczeniem oficjalnej wersji normy europejskiej EN 797:1995 z wprowadzoną poprawką AC:1996].

Rossi Jacques. *Le manuel du Goulag. Dictionnaire historique*. Version fr adapt. du texte rus. en collab. avec Sophie Benech et Véronique Patte. Collection „Documents”. Paris: Le Cherche Midi Éditeur, 1997, ss. 332, [4] [Indeks].

Słownik policyjnoprawniczy polsko-angielsko-francusko-niemiecko-rosyjski. Red. Grażyna Sostek, Grzegorz Ojcewicz. Aut. Mariola Bil et al. Wyd. 2 popr. i uzup. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 1997, ss. 326, [2].

1998

Assfalg Julius, Krüger Paul, *Słownik chrześcijaństwa wschodniego*. Przeł. z niem. Andrzej Bator, Marek M. Dziekan. Aut. hasel. Julius Assfalg et al. Seria Słowniki Encyklopedyczne „Książnicy”. Katowice: Książnica, 1998, ss. 332, [2].

Bartosiewicz Aleksandra et al. *Język rosyjski dla studentów politologii*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 1998, ss. 371 [*Словари: Польско-русский словарь; Русско-польский словарь; Список важнейших польских, российских и международных политических и экономических организаций, учреждений и постановлений*].

Łagry. Przewodnik encyklopedyczny. Red. Nikita Ochotin, Arsienij Roginski. Aut. Siergiej Filippow et al. Z ros. przeł. Romuald Niedzielko. Warszawa: Stowarzyszenie „Memoriał”, Państwowe Archiwum Federacji Rosyjskiej, Ośrodek „Karta”, 1998, ss. 607, [1], tabl. [16] [Wykaz źródeł ogólnych, s. 97–98; indeksy].

Słownik procedur parlamentarnych = A Glossary of Parliamentary Procedure = Vocabulaire de procedure parlementaire = Wörterbuch der parlamentarischen Verfahren = Словарь парламентских процедур. Red. naukowy Ewa Chmielewska-Gorczyca. Przygotowała Jolanta Karolczak et al. Wyd. 2 zm. Warszawa: Kancelaria Sejmu, Biuro Studiów i Ekspertyz, 1998, ss. 420 [Na okładce podtytuł: *Русский, Deutsch, Français, English, Polski*].

1999

Bartosiewicz Aleksandra et al. *Język rosyjski dla studentów politologii*. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 1999, ss. 303 [*Словари: Польско-русский словарь; Русско-польский словарь; Список важней-*

- ших польских, российских и международных политических и экономических организаций, учреждений и постановлений].
- Historia Kościoła Rzymskokatolickiego w Imperium Rosyjskim (XVIII–XX w.) w dokumentach Rosyjskiego Państwowego Archiwum Historycznego = История Римско-католической Церкви в Российской Империи (XVIII–XX вв.) в документах Российского государственного исторического архива.* Red. nac. Krzysztof Pożarski. Sankt Petersburg: Federacyjna Archiwalna Służba Rosji. Rosyjskie Państwowe Archiwum Historyczne. Parafia św. Stanisława. Strojizdat SPB — Warszawa: Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”, 1999, ss. 280 [Stanowi cz. *Przewodnika po archiwach*; Cz. 2: *Historia Kościoła Rzymskokatolickiego w Rosji i Polsce w dokumentach archiwów, bibliotek i muzeów Sankt Petersburga*; indeksy].
- Markunas Antoni, Ucztiel Tamara. *Leksykon chrześcijaństwa. Rosyjsko polski i polsko-rosyjski = Лексикон христианства. Русско-польский и польско-русский.* Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Poznań: Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, 1999, ss. 368, [1].
- Rossi Jacques. *Spravočnik po GULagu. Výbor z historického slovníku sovětských penitenciárních zařízení a temínů spojených s nucenou prací.* Překlad Vladimír Bystrov. Praha: Bystrov a synové, 1999, ss. 184.
- Słownik policyjnoprawniczy polsko-angielsko-francusko-niemiecko-rosyjski.* Red. Grażyna Sostek, Grzegorz Ojcewicz. Aut. Mariola Bil et al. Wyd. 3 popr. i uzup. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 1999, ss. 324.
- Współczesna Rosja. Leksykon. Polityka, organizacje, społeczeństwo.* Red. nauk. Alicja Stępień, przy współpracy Albina Głowackiego, Andrzeja Skrzyпка, Fryderyka G. Owsijenko. Aut. haseł i opracowań Alicja Stępień et al. Uniwersytet Łódzki. Instytut Studiów Międzynarodowych. Łódź: Oficyna Wydawnicza Aspram 1999, ss. 284 [Indeksy].

2000

- Encyklopedia „Białych Płam”.* T. 4: *Cerkiew prawosławna w Rosji — demokracja.* Radom: Wydawnictwo Encyklopedyczne, 2000, ss. 320.
- Historia Kościoła Rzymskokatolickiego w Rosji i Polsce w dokumentach archiwów, bibliotek i muzeów Sankt Petersburga. Zarys-przewodnik = История Римско-католической Церкви в России и Польше в документах архивов, библиотек и музеев Санкт-Петербурга.* Red. nac. Krzysztof Pożarski i.e. Pożarski. Tłum. z ros. Jadwiga Frołowa. Sankt-Petersburg: Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych. Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Parafia św. Stanisława, Strojizdat SPB — Warszawa: Wspólnota Polska, 2000, ss. 655 [Stanowi cz. 2 *Przewodnika po archiwach*; Cz. 1: *Historia Kościoła Rzymskokatolickiego w Imperium Rosyjskim (XVIII–XX w.) w dokumentach Rosyjskiego Państwowego Archiwum Historycznego*; indeksy].
- Multimedialny słownik terminów policyjnych i trzeciego filaru Unii Europejskiej (angielski, francuski, niemiecki, rosyjski) = Dictionary of Police Terms.* Dokument elektroniczny. Red. i współaut. Grzegorz Ojcewicz. Warszawa: Polskie Nagrania, 2000 [Wersja na dysku optycznym CD-ROM].
- Stawiński Piotr. *Sekty, schizmy i herezje w Rosji (słownik).* Kraków: [s.n.] — 2000 Częstochowa: Tradart, ss. 213, [1].

2001

- Bartosiewicz Aleksandra et al. *Język rosyjski dla studentów politologii.* Wyd. 2 popr. i uzup. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2001, ss. 324 [Słowniki, s. 287–322: *Польско-русский словарь*, s. 291–302; *Русско-польский словарь*, s. 303–318; *Список важнейших польских, российских и международных политических и экономических организаций, учреждений и постановлений*, s. 319–322].

- Goduń Tomasz et al. *Mały leksykon systemów politycznych*. Warszawa: Dom Wydawniczy Elipsa, 2001, ss. 131 [Na okładce: *Francja, Izrael, Niemcy, Rosja, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Unia Europejska, Wielka Brytania, Włochy*].
- Leksykon policyjny*. Red. Wiesław Pływaczewski i Grażyna Kędzierska. Tłum. Mariola Bil, Stanisław Kulawiec, Helena Kaznowska. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2001, ss. 444 [Wykaz haseł równoległych w języku polskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim].
- Obląkowska-Galanciak Iwona, Jeglińska Beata. *Język rosyjski. Przekład sądowy i prawniczy*. Olsztyn: Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Maurskiego, 2001, ss. 171 [*Słownik polsko-rosyjski*, s. 131–171; *Словарь минимум (minimum leksykalne)*, s. 123–127].
- Pokorzyna Ewa. *Słownik terminologiczny wyposażenia świątyń obrządku wschodniego z przydatkiem ikon maryjnych = Terminological Dictionary of the Outfitting of Eastern Rite Churches with an Appendage on Marian Icons*. Seria Biblioteka Muzealnictwa i Ochrony Zabytków. Seria B. T. 103. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Ośrodek Dokumentacji Zabytków. Warszawa: Wydawnictwo DiG, 2001, ss. 183.

2002

- [Aleksiejenko Michaił] Алекеенко Михаил. *Polsko-rosyjsko-ukraiński słownik języka oficjalno-urzędowego = Польско-руско-український словарь делової речі = Польсько-російсько-український словник ділового мовлення*. Інститут Росського язика РАН ім. В.В. Виноградова. Москва: Азбуковник — Щетин: Щетинський університет. Інститут славянської філології, 2002, ss. 774, [2].
- Leksykon policyjny*. Red. Wiesław Pływaczewski i Grażyna Kędzierska. Tłum. Mariola Bil, Stanisław Kulawiec, Helena Kaznowska. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2001, ss. 444 [Wykaz haseł równoległych w języku polskim, angielskim, niemieckim, rosyjskim].
- Lewicki Roman. *Христианство. Русско-польский словарь = Chrześcijaństwo. Słownik rosyjsko-polski*. Warszawa: Instytut Wydawniczy „Pax”, 2002, ss. 367 [Indeksy].

2003

- Bartosiewicz Aleksandra et al. *Język rosyjski dla studentów politologii*. Wyd. 2 popr. i uzup. Lublin: Wydawnictwo UMCS, 2003, ss. 324 [*Słowniki*, s. 287–322: *Польско-русский словарь*, s. 291–302; *Русско-польский словарь*, s. 303–318; *Список важнейших польских, российских и международных политических и экономических организаций, учреждений и постановлений*, s. 319–322].
- Praktyczny słownik policyjno-prawniczy (polski, angielski, francuski, niemiecki, rosyjski)*. Red. Grzegorz Ojcewicz. Aut. Grzegorz Ojcewicz et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2003, ss. 363.

2004

- Goduń Tomasz et al. *Mały leksykon systemów politycznych*. Wyd. 2. Warszawa: Dom Wydawniczy Bellona, 2004, ss. 137 [Na okładce: *Francja, Hiszpania, Niemcy, Rosja, Stany Zjednoczone, Szwajcaria, Unia Europejska, Wielka Brytania, Włochy*; publikacja będzie pomocna szczególnie dla studentów mających w programie studiów zajęcia z systemów politycznych i przedmiotów pokrewnych oraz dla osób przygotowujących się do egzaminów wstępnych].
- Język — polityka — społeczeństwo. Słownik pojęć politycznych i społecznych krajów Europy Środkowej i Wschodniej*. Zespół red. Stanisław Dubisz, Józef Porayski-Pomsta, Elżbieta Sękowska. Uniwersytet Warszawski. Instytut Języka Polskiego. Pracownia Językoznawstwa Stosowanego. Warszawa: Elipsa, 2004, ss. 253 [*Indeks elementów leksykalnych; Wybrana literatura przedmiotu za lata 1998–2003*, s. 251–253].

Odziemkowski Janusz. *Leksykon wojny polsko-rosyjskiej 1919–1920*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza Rytm, 2004, ss. 523 [Indeksy].

Smykowska Elżbieta. *Liturgia prawosławna*. Seria Mały Słownik. Warszawa: Verbinum — Wydawnictwo Księży Werbistów, 2004, ss. 96, [1].

2005

Ojcewicz Grzegorz. *Przestępczość w Rosji i Polsce. Wybór tekstów policyjno-prawniczych do samodzielnego tłumaczenia z komentarzem*. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2005, ss. 148 [Dla policjantów, pracowników CBS, tłumaczy przysięgłych, studentów uniwersyteckich kierunków filologicznych; zawiera *Wybrane polsko-rosyjskie i rosyjsko-polski ważne słowa, zwroty i wyrażenia*, s. 124–148].

Słownik unijny. Integracja i bezpieczeństwo. Polski, angielski, francuski, niemiecki, rosyjski. Red. Grzegorz Ojcewicz. Oprac. Grzegorz Ojcewicz, Grażyna Peplowska-Sostek et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2005, s. 244.

2006

Biuletyn Arbitrażowy. ABC arbitrażu. Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie. Warszawa 2006, nr 1, wrzes./paźdz. [Tytuł okładkowy: *Wielojęzyczny słownik Arbitrażu i ADR*; tekst polski, angielski, francuski, niemiecki, rosyjski; dostępny w wersji elektronicznej: [Online] <<http://www.sakig.pl>>].

Gierlasińska Lucyna. *Słownik terminów ubezpieczeniowych polsko-rosyjski, rosyjsko-polski*. Toruń: Wydawnictwo Lenz i Załęcki Sp. z o.o., 2006, ss. 231.

Praktyczny słownik policyjno-prawniczy: polski, białoruski, litewski, rosyjski, ukraiński. Red. Grzegorz Ojcewicz. Aut. Grzegorz Ojcewicz et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2006, ss. 402.

Rossi Jacques. *Manuale del gulag. Dizionario storico*. Traduzione e cura di Francesca Gori ed Emanuela Guercetti. Seria Un mondo a parte, 2. Napoli: Ancora del Mediterraneo, 2006, ss. 352.

Słownik unijny. Integracja i bezpieczeństwo. Polski, angielski, francuski, niemiecki, rosyjski. Red. Grzegorz Ojcewicz. Aut. Grzegorz Ojcewicz, Małgorzata Jasińska, Grażyna Peplowska-Sostek et al. Wyd. 2 przejr. i popr. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2006, ss. 244.

Smykowska Elżbieta. *Zwyczaj i obrzędy prawosławne*. Seria Mały Słownik. Warszawa: Verbinum – Wydawnictwo Księży Werbistów, 2006, ss. 77, [2], ss. tabl. [8].

2007

[Jascenko Igor] Яценко Ігор. *Польсько-українсько-російський словник юридичної термінології. Близько 30 тисяч слів та словосполучень. Близько 1 тисячі скорочень*. Під загальною ред. Станіслава Яценка. ISD Polska. Київ: Консультант, 2007, ss. 670, [2].

Zobek Teresa. *Словарь юридической терминологии русско-польский = Słownik terminologii prawniczej rosyjsko-polski*. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck, 2007, ss. XI, [1], 149, [3] [Zawiera najważniejsze normatywne akty prawne Federacji Rosyjskiej].

2008

Kapusta Piotr, Chowanec Magdalena. *Polsko-angielsko-rosyjski słownik terminologii celnej*. Seria Foreign Trade Collection. Kraków: Wydawnictwo Dr Lex, 2008, ss. 159.

Podręczny słownik administracji: polski, angielski, francuski, niemiecki, rosyjski = Concise Dictionary of Administrative Terms = Dictionnaire pratique d'administration = Handverwaltungswörterbuch = Настольный административный словарь. Red. Grzegorz Ojcewicz. Aut. Grzegorz Ojce-

wicz et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Wydział Wydawnictw i Poligrafii, 2008, ss. 365.

Praktyczny słownik policyjno-prawniczy: polski, angielski, francuski, niemiecki, rosyjski. Red. Grzegorz Ojcewicz. Aut. Grzegorz Ojcewicz et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2008, s. 366.

Smykowska Elżbieta. *Liturgia prawosławna.* Seria Mały Słownik. Wyd. 2. Warszawa: Verbinum — Wydawnictwo Księży Werbistów, 2008, ss. 96, [1].

Smykowska Elżbieta. *Zwyczajy i obrzędy prawosławne.* Seria Mały Słownik. Wyd. 2. Warszawa: Verbinum — Wydawnictwo Księży Werbistów, 2008, ss. 77, [2], ss. tabl. [8].

Zobek Teresa. *Słownik terminologii prawniczej polsko-rosyjski = Словарь юридической терминологии польско-русский.* Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck, 2008, s. VIII, 168.

Wielki słownik polsko-rosyjski rosyjsko-polski = Польско-русский русско-польский словарь. 300 000 haseł i wyrażeń. Obszerny Suplement poświęcony Rosji oraz UE po polsku i po rosyjsku. Red. Sergiusz Chwatow, Mikołaj Timoszuik. Warszawa: Rea, 2008, ss. 1721.

2009

Podręczny słownik administracji: polski, białoruski, litewski, rosyjski, ukraiński. Red. Grzegorz Ojcewicz. Aut. Grzegorz Ojcewicz et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, Wydział Wydawnictw i Poligrafii, 2009, ss. 472.

Słownik podstawowych terminów z zakresu ubezpieczeń społecznych polsko-angielsko-niemiecko-rosyjski. Zakłady Ubezpieczeń Społecznych. Warszawa: ZUS, 2009, ss. 47.

2011

Kapusta Piotr. *Polsko-rosyjski słownik prawa celnego.* Seria Foreign Trade Collection. Kraków: Publishing House Dr Lex, 2011, ss. 480 [Tytuł okładkowy: *Słownik prawa celnego polsko-rosyjski*].

Kapusta Piotr. *Polsko-rosyjski słownik prawa podatkowego.* Cz. 1. Kraków: Publishing House Dr Lex, 2011, ss. 287 [Słownik przeznaczony dla administracji państwowej, prawników, tłumaczy, studentów oraz pracowników naukowych; tytuł okładkowy: *Słownik prawa podatkowego polsko-rosyjski*; Cz. 2: *Rosyjsko-polski słownik prawa podatkowego*].

Ojcewicz Grzegorz. *Przestępczość w Rosji i Polsce. Wybór tekstów policyjno-prawniczych do samodzielnego tłumaczenia z komentarzem.* Wyd. 2 popr. i uzup. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2011, ss. 181 [Dla policjantów, pracowników CBS, tłumaczy przysięgłych, studentów uniwersyteckich kierunków filologicznych; zawiera słownik].

Skoblenko Aleksander. *Leksykon terminów prawniczych = Лексикон юридических терминов.* Seria Leksykony. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck 2011, s. XI, [1], 374.

Słownik podstawowych terminów z zakresu ubezpieczeń społecznych polsko-angielsko-niemiecko-rosyjski. Wyd. 2. Warszawa: ZUS, 2011, ss. 57.

Słownik prawa celnego i podatkowego polsko-rosyjski. Dokument elektroniczny. Kraków: Lexland, 2011 [1 dysk optyczny (CD-ROM)].

2012

NDiaye Iwona Anna, Jeglińska Beata. *Postępowanie przygotowawcze i sądowe. Podręcznik dla tłumaczy języka rosyjskiego.* Seria Teoria i Praktyka Przekładu. Olsztyn: Instytut Słowiańszczyzny Wschodniej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego. Studia Podyplomowe w Zakresie Przekładu Sądowego i Prawniczego dla Tłumaczy Języka Rosyjskiego, 2012, ss. 179 [Zawiera: *Minimum leksykalne*, s. 12–43; *Glosariusze terminologiczne*: 1) *Glosariusz terminów prawnych*, s. 44–55; 2) *Глоссарий юридических терминов*, s. 56–69; 3) *Aneks*: 1) *Nazwy polskich sądów w przekładzie*

na język rosyjski. Oprac. Natalia Wasilenko, Janusz Poznański, s. 136–141; 2) *Wyrażenia i sentencje łacińskie używane w języku prawniczym*, s. 155–178].

Skoblenko Aleksander. *Wzory umów i pism = Образцы договоров и документов. Dwiujęzyczne wydanie polsko-rosyjskie. Wzory umów i pism w obrocie prawnym z CD*. Seria Wielki zbiór pism. T. 12. Warszawa: Wydawnictwo C.H. Beck, 2012, ss. XVII, [1], 701 [1 dysk optyczny (CD-ROM)]; na okładce podtytuł: *Wydanie polsko-rosyjskie. Wzory umów i pism z CD = Польско-русское издание. Образцы договоров и документов с компакт-диском*; dysk optyczny zawiera wzory umów i pism zawartych w opracowaniu].

Słownik kryminalistyczny z elementami medycyny sądowej i genetyki = Dictionary of Forensics with Elements of Forensic Medicine and Genetics = Dictionnaire de la police technique et scientifique = Kriminaltechnisches Wörterbuch forensische Medizin und Genetik = Криминалистический словарь с элементами судебной медицины и генетики. Red. Grzegorz Ojcewicz, Renata Włodarczyk. Wybór i oprac. haseł Zbigniew Dąbrowski et al. Szczytno: Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji, 2012, ss. 335 [Tytuł okładkowy: *Słownik kryminalistyczny*].

Słownik podstawowych terminów z zakresu ubezpieczeń społecznych polsko-angielsko-niemiecko-rosyjski. Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wyd. 3. Warszawa: Biuro Poligrafii ZUS, 2012, ss. 104.

Słownik tematyczny interwencji Policji. Polski, angielski, francuski, niemiecki, rosyjski. Red. Andrzej Urban. Aut. Krzysztof Łagoda et al. Szczytno: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Policji, 2012, ss. 250 [Indeks].

2013

Bobińska Hanna, Ojcewicz Grzegorz. *Kryminalistyka w Rosji i Polsce. Wybór tekstów z kryminalistyki do tłumaczenia z języka rosyjskiego i na język rosyjski*. Szczytno: Wydział Wydawnictw i Poligrafii Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie, 2013, ss. 335 [Zawiera słownik].

2014

Węgorzewska Wanda, Maskiewicz Stanisław. *Język rosyjski. Cło*. Warszawa: Wyższa Szkoła Cła i Logistyki, 2005, ss. 157 [Zawiera *Словарь таможенных терминов*, s. 124–153].

Wielki słownik polsko-rosyjski, rosyjsko-polski = Польско-русский, русско-польский. 300 000 haseł i wyrażen. Obszerny suplement poświęcony Rosji oraz Unii Europejskiej po polsku i po rosyjsku. Red. Sergiusz Chwatow, Mikołaj Timoszuk. Konstancin-Jeziorna: Rea-SJ, 2014, ss. 1721.

Wnioski

W powyższym spisie znalazło się 126 pozycji terminograficznych. Bezspornie najbardziej dynamicznym okresem jest obecne XXI stulecie (tab. 1). W XIX wieku ukazało się zaledwie 20 pozycji słownikarskich (wliczając wznowienia) (tj. 16%), za to wiek XX przyniósł prawie trzykrotnie więcej wydań, czyli 55 publikacji (tj. 44%).

Tabela 1. Słowniki z językiem rosyjskim z zakresu prawa – liczba tytułów wydanych w poszczególnych stuleciach

Lp.	Lata wydania	Liczba wydanych tytułów	Udział procentowy (%)
1.	1803–1899	20	16%
2.	1900–1999	55	44%
3.	2000–2014	51	40%
Razem	1803–2014	126	100%

Boom terminograficzny w leksykografii polsko-rosyjskiej ukierunkowanej na terminologię z dziedziny nauk prawnych nastąpił, jak widać, dopiero z początkiem lat 90. minionego stulecia. Na przestrzeni lat 1990–1999 wydano 26 tytułów (21%), w latach 2000–2009 — 37 tytułów (29%), zaś w latach 2010–2014 — 14 tytułów (11%). Oznacza to, iż w okresie transformacji ustrojowej i w dobie gospodarki rynkowej do chwili obecnej ogłoszono 47 tytułów, co stanowi blisko 1/3 zebranych od 1803 roku wydań (tj. 37%). Świadczy to niezbicie o wzmożonym od 1990 roku procesie opracowywania i publikowania leksykografii. Wcześniej na jedno dziesięciolecie przypadało od jednego do czterech tytułów (tab. 2). Stan taki utrzymywał się aż do lat 60. XX wieku, kiedy to ukazało się zaledwie 5 pozycji (4%). Lata 1970–1979 przyniosły 8 wydań (6%), zaś kolejne dziesięciolecie 1980–1989 wzbogaciło opisywany dział terminografii o 9 słowników (7%).

Tabela 2. Słowniki z językiem rosyjskim z zakresu prawa — liczba tytułów wydanych w poszczególnych dziesięcioleciach

Lp.	Lata wydania	Liczba wydanych tytułów	Udział procentowy (%)
1.	1803–1909	1	0,7%
2.	1810–1819	1	0,7%
3.	1820–1929	2	1,5%
4.	1830–183	4	3%
5.	1840–1849	2	1,5%
6.	1850–1859	1	0,7%
7.	1860–1869	4	3%
8.	1870–1879	2	1,5%
9.	1880–1889	2	1,5%
10.	1890–1899	1	0,7%
11.	1900–1909	2	1,5%
12.	1910–1919	1	0,7%
13.	1920–1929	2	1,5%
14.	1930–1939	0	0%
15.	1940–1949	1	0,7%
16.	1950–1959	1	0,7%
17.	1960–1969	5	3,9%
18.	1970–1979	8	6,3%
19.	1980–1989	9	7,1%
20.	1990–1999	26	20,6%
21.	2000–2009	37	29,3%
22.	2010–2014	14	11,1%
Razem	1803–2014	126	100%

W zbiorze odnotowano łącznie 38 pozycji słownikarskich o profilu ogólnoprawniczym, co stanowi 30% całości zgromadzonego materiału. Pozostałe opracowania leksykograficzne mają określony profil tematyczny.

Bibliografia

- Aav Y. *Russian dictionaries. Dictionaries and glossaries printed in Russia 1627–1917*. Seria Bibliotheca Slavica, 10. Zug Switz.: Inter Documentation Co. AG, 1977.
- Bibliographie der Wörterbücher erschienen (!) in der Deutschen Demokratischen Republik, Rumänischen Volksrepublik, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik China, Volksrepublik Polen* = Библиография словарей изданных в Венгерской Народной Республике, Германской Демократической Республике, Китайской Народной Республике, Народной Республике Болгарии, Польской Народной Республике, Румынской Народной Республике, Союзе Советских Социалистических Республик, Чехословацкой Социалистической Республике = Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Chińskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rumuńskiej Republice Ludowej, Socjalistycznej Federacyjnej Republice Jugosławii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. T. 1: 1945–1961. Red. Danuta Rymśa-Zalewska, Irena Siedlecka. Symbole klasyfikacji dziesiątej oprac. S. Osmólska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1965.
- Bibliographie der Wörterbücher erschienen (!) in der Deutschen Demokratischen Republik, Rumänischen Volksrepublik, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik China, Volksrepublik Polen* = Библиография словарей изданных в Венгерской Народной Республике, Германской Демократической Республике, Китайской Народной Республике, Народной Республике Болгарии, Польской Народной Республике, Румынской Народной Республике, Союзе Советских Социалистических Республик, Чехословацкой Социалистической Республике = Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Chińskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rumuńskiej Republice Ludowej, Socjalistycznej Federacyjnej Republice Jugosławii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. T. 2: 1962–1964. Red. Elżbieta Głowacka, Danuta Rymśa-Zalewska, Irena Siedlecka. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1968 + Indeks powiązań językowych do Bibliografii słowników wydanych w 1945–1961.
- Bibliographie der Wörterbücher erschienen in der Deutschen Demokratischen Republik, Koreanischen Volksdemokratischen Republik, Rumänischen Volksrepublik, Sozialistischen Föderativen Republik Jugoslawien, Tschechoslovakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik China, Volksrepublik Polen* = Bibliography of dictionaries published in Bulgarian People's Republic, Chinese People's Republic, Czechoslovak Socialist Republic, German Democratic Republic, Hungarian People's Republic, Korean People's Democratic Republic, Polish People's Republic, Rumanian People's Republic, Socialist Federal Republic of Yugoslavia, Union of Soviet Socialist Republics = Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Chińskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, Rumuńskiej Republice Ludowej, Socjalistycznej Federacyjnej Republice Jugosławii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych

Republik Radzieckich. T. 3: 1965–1966. Red. Elżbieta Głowacka, Danuta Rymśa-Zalewska, Irena Siedlecka. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, cop. 1969.

Bibliographie der Wörterbücher erschienenen in der Deutschen Demokratischen Republik, Rumänischen Volksrepublik, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik Polen = Bibliography of dictionaries published in Bulgarian People's Republic, Czechoslovak Socialist Republic, German Democratic Republic, Hungarian People's Republic, Polish People's Republic, Rumanian People's Republic, Union of Soviet Socialist Republics = Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Rumuńskiej Republice Ludowej, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. T. 4: 1967–1968. Red. Elżbieta Głowacka, Danuta Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, cop. 1970.

Bibliographie der Wörterbücher erschienenen in der Deutschen Demokratischen Republik, Sozialistischen Republik Rumänien, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik Polen = Bibliography of dictionaries published in Bulgarian People's Republic, Czechoslovak Socialist Republic, German Democratic Republic, Hungarian People's Republic, Polish People's Republic, Rumanian Socialist Republic, Union of Soviet Socialist Republics = Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Socjalistycznej Republice Rumunii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. T. 5: 1969–1970. Red. Elżbieta Głowacka, Danuta Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, cop. 1972.

Bibliographie der Wörterbücher erschienenen in der Deutschen Demokratischen Republik, Sozialistischen Republik Rumänien, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik Polen = Bibliography of dictionaries published in Bulgarian People's Republic, Czechoslovak Socialist Republic [!], German Democratic Republic, Hungarian People's Republic, Polish People's Republic, Rumanian Socialist Republic, Union of Soviet Socialist Republics = Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Socjalistycznej Republice Rumunii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. T. 6: 1971–1972. Red. Elżbieta Głowacka, Danuta Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, cop. 1974.

Bibliographie der Wörterbücher erschienenen in der Deutschen Demokratischen Republik, Sozialistischen Republik Rumänien, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik Polen = Bibliography of dictionaries published in Bulgarian People's Republic, Czechoslovak Socialist Republic [!], German Democratic Republic, Hungarian People's Republic, Polish People's Republic, Rumanian Socialist Republic, Union of Soviet Socialist Republics = Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Socjalistycznej Republice Rumunii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich. T. 7: 1973–1974. Red. Mieczysław Boratyn, Danuta Rymśa-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo-Techniczne, cop. 1976.

Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Socjalistycznej Republice Rumunii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radziec-

- kich = *Bibliographie der Wörterbücher erschienenen in der Deutschen Demokratischen Republik, Sozialistischen Republik Rumänien, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik Polen* = *Bibliography of dictionaries published in Bulgarian People's Republic, Czechoslovak Socialist Republik [!], German Democratic Republic, Hungarian People's Republic, Polish People's Republic, Rumanian Socialist Republic, Union of Soviet Socialist Republics*. T. 8: 1975–1976. Red. Mieczysław Boratyn, Danuta Rymsza-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1978.
- Bibliografia słowników wydanych w Bułgarskiej Republice Ludowej, Czechosłowackiej Republice Socjalistycznej, Niemieckiej Republice Demokratycznej, Polskiej Rzeczpospolitej Ludowej, Socjalistycznej Republice Rumunii, Węgierskiej Republice Ludowej, Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich* = *Bibliographie der Wörterbücher erschienenen in der Deutschen Demokratischen Republik, Sozialistischen Republik Rumänien, Tschechoslowakischen Sozialistischen Republik, Ungarischen Volksrepublik, Union der Sozialistischen Sowjetrepubliken, Volksrepublik Bulgarien, Volksrepublik Polen* = *Bibliography of dictionaries published in Bulgarian People's Republic, Czechoslovak Socialist Republik [!], German Democratic Republic, Hungarian People's Republic, Polish People's Republic, Rumanian Socialist Republic, Union of Soviet Socialist Republics*. T. 9: 1977–1978. Red. Mieczysław Boratyn, Danuta Rymsza-Zalewska. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1981.
- Fedor M. *Rusko-slovenský, slovensko-ruský knihovnícky a bibliografický slovník*. Martin: Matica slovenská, 1960.
- Grzegorzcyk P. *Index lexicorum Poloniae. Bibliografia słowników polskich*. Warszawa: PWN, 1967.
- Lewański R.C. *A bibliography of Polish dictionaries with a supplement of Lusatian and Polabian dictionaries*. New York: The New York Public Library, 1959.
- Lewański R.C. *A bibliography of Slavic dictionaries*. Vol. 3: *Russian*. New York: New York Public Library, 1963.
- Lewański R.C. *Bibliography of dictionaries in the field of library science and related subjects*. Paris: [s.n.], 1964.
- Lewański R.C. *A bibliography of Slavic dictionaries*. Vol. 3: *Russian*. Seria The Johns Hopkins University Bologna Center Library Publications, 7. World Bibliography of Dictionaries. 2nd rev. and enl. ed. Bologna: Editrice Compositori, 1972.
- Lewański R.C. *A bibliography of Slavic dictionaries*. Vol. 1: *Polish*. Seria The Johns Hopkins University Bologna Center Library Publications, 4. World Bibliography of Dictionaries. 2nd rev. and enl. ed. Bologna: Editrice Compositori, 1973.
- Lewański R.C. *A bibliography of Slavic dictionaries*. Vol. 2: *Belorussian, Bulgarian, Czech, Kashubian, Lusatian, old church Slavic, Macedonian, Polabian, Serbocroatian, Slovak, Slovenian, Ukrainian*. Seria The Johns Hopkins University Bologna Center Library Publications, 5. World Bibliography of Dictionaries. 2nd rev. and enl. ed. Bologna: Editrice Compositori, 1973.
- Lewański R.C. *A bibliography of Slavic dictionaries*. Vol. 4: *Supplement*. Seria The Johns Hopkins University Bologna Center Library Publications, 7. World Bibliography of Dictionaries. Bologna: Editrice Compositori, 1973.
- Łukasik M. *Angielsko-polskie i polsko-angielskie słowniki specjalistyczne (1990–2006). Analiza terminograficzna*. Warszawa: Katedra Języków Specjalistycznych Uniwersytetu Warszawskiego, 2007.
- Miłkowski M. *Słowniki informatyczne po polsku. Bibliografia*. [W:] Portal „Language // Język”. 17.08.2012, godz. 18:24. [Online] <<http://marcinmilkowski.pl/pl/tumaczenie-mainmenu-28/24-sowniki-informatyczne-po-polsku-bibliografia>> (11.06.2015).
- Piotrowski T. *Słowniki angielsko-polskie i polsko-angielskie w dobie najnowszej. Próba analizy bibliograficznej*. [W:] *Nie bez znaczenia... Prace ofiarowane Profesorowi Zygmuntowi Saloniemu z okazji*

- jubileuszu 15 000 dni pracy naukowej*. Red. W. Gruszczyński et al. Białystok: Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku, 2001, s. 203–210.
- Piotrowski T. *Bibliografia słowników z angielskim i polskim*. [Online] <<http://www.tadeuszpiotrowski.neostrada.pl/bibdic.htm>> (20.05.2006).
- Słowniki techniczne. Książki do nauki języków obcych dla techników. Katalog 1949–1964*. Warszawa: Wydawnictwa Naukowo Techniczne, 1964.
- Szuper-Jakubiuk D. *Bibliografia słowników przekładowych handlowych i okołohandlowych (język polski, rosyjski, ukraiński) za lata 1990–2010 w układzie chronologicznym*. „Linguodidactica”, t. XIV. Białystok 2010, s. 243–250. [Online] <http://pbc.biaman.pl/Content/30182/%C5%9Broddek_Liguodid_XIV.pdf> (11.05.2015).
- Wawrzyńczyk J. *Przewodnik bibliograficzno-leksykalny po współczesnym językoznawstwie rosyjskim*. Preprint. Toruń: Uniwersytet Mikołaja Kopernika, 1994.
- Wawrzyńczyk J. *Współczesne językoznawstwo rosyjskie, polskie, ogólne. Słownik bibliograficzny*. Z. 1–2. Łódź: Katedra Literatury i Kultury Rosyjskiej — Warszawa: Instytut Lingwistyki Stosowanej, Uniwersytet Warszawski, 2002.
- Wawrzyńczyk J., Małek E. *Z materiałów do słownika bibliograficznego języka rosyjskiego. Terminologia lingwistyczna, wybrane terminy wiedzy o kulturze i literaturze, hapaks legomena*. Seria Semiosis Lexicographica. Vol. 16. Warszawa: Instytut Lingwistyki Stosowanej, Uniwersytet Warszawski, 2004.
- Wawrzyńczyk J., Małek E. *Mały słownik bibliograficzny języka rosyjskiego*. T. 1: A–O. Seria Semiosis Lexicographica. Vol. 55. Warszawa: Bel Studio, 2010.
- Wawrzyńczyk J., Małek E. *Mały słownik bibliograficzny języka rosyjskiego*. T. 2: П–Я. Warszawa: Bel Studio, 2012.
- Wawrzyńczyk J., Małek E. *Русская лексика. Библиографические характеристики*. Z. 1: А–Бар. Warszawa: Mila Hoshi, 2014 [Online] <<https://www.academia.edu/9730772>> (11.02.2015).
- Wawrzyńczyk J., Małek E. *Русская лексика. Библиографические характеристики*. Z. 2: Бас–Глаз. Warszawa: Mila Hoshi, 2014. [Online] <<http://www.academia.edu/9796346>> (11.02.2015).
- Wawrzyńczyk J., Małek E. *Русская лексика. Библиографические характеристики*. Z. 3: Глай–Иж. Warszawa: Mila Hoshi, 2014. [Online] <<http://www.academia.edu/>> (11.06.2015).
- Wojan K. *Język rosyjski w polskiej leksykografii przekładowej. Bibliografia słowników za lata 1795–2005*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2006.
- Wojan K. *Bibliografia polsko-rosyjskich i rosyjsko-polskich słowników przekładowych za lata 1990–2005 w układzie chronologicznym*. „Przegląd Rusycystyczny” 2006, z. 1 (113), s. 65–80.
- Wojan K. *Język angielski w polskiej leksykografii. Słowniki przekładowe lingwistyczne i encyklopedyczne wydane w latach 1782–2012*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2013.
- Wojan K. *Z polskiej leksykografii przekładowej. Bibliografia słowników z językiem rosyjskim za lata 2005–2011 w układzie chronologicznym*. „Przegląd Rusycystyczny” 2013, z. 1 (141), s. 133–159.
- Wojan K. *Język angielski w polskiej leksykografii. Słowniki przekładowe terminologiczne wydane w latach 1782–2012*. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2014.
- Wojan K. *Język potoczny w polskiej lingwistyce. Materiały do Przewodnika leksykalno-bibliograficznego*. [W:] „Mówimy jak mówimy...” *Gdzie ukryta jest potoczność?* Red. M. Grabska, Ż. Śładkiewicz. Gdańsk: Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2015, s. 43–83 [Zawiera dział Rusycystyka, s. 80–82].
- Англо-русский библиотечно-библиографический словарь (English Russian dictionary of library and bibliographical terms)*. Сост. М.Х. Сарингулян. Под ред. П.Х. Кананова и В.В. Попова. Москва: Издательство Всесоюзной книжной палаты, 1958.

- Дубичинский В.В., Самойлов А.Н. *Словари русского языка. Учебное пособие*. Харьков: Международный славянский университет — Харьковское лексикографическое общество, 2006.
- Росси Ж. *Справочник по ГУЛагу. Исторический словарь советских пенитенциарных институций и терминов, связанных с принудительным трудом*. Предисловие Алена Безансона = A Historical Dictionary of Soviet Penitentiary Institutions and Terms Related to the Forced Labour Camps. With a Preface by A. Besançon. London: Overseas Publications Interchange, 1987.
- Русские энциклопедии и энциклопедические словари. Библиографический указатель*. Сост. С.И. Болтачева и др. Москва: Русская энциклопедия, 1992.